

інноваційних країн Україна посідає 47-е місце, що свідчить про невідповідність кількості людей, що можуть здійснювати нові розробки наявному рівню розробок, тобто про не повне використання людського капіталу.

Креативна економіка добре відображає локальні особливості, розповсюджує важливі культурні та соціальні цінності суспільства та зберігає його ідентичність в епоху глобалізації, а також створює середовище, в якому людина хоче жити, працювати, мислити та створювати щось нове, що особливо актуально для сучасної України, адже оновлені ціннісні орієнтації на креативне мислення можуть змінити напрямки національної економіки в бік добробуту та процвітання в майбутній довгостроковій перспективі.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЙНА КОНЦЕПЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ В ПРАКТИЦІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Н. В. МАЛИШ, курсант

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро

Реалізація ідей інклюзивності починалася з вирішення локальних проблем, наприклад, від необхідності трансформації загальної освіти. Необхідно було зробити її доступною для дітей з інвалідністю, вирішення проблем включення в суспільство маргінальних верств населення незалежно від статі, віку, національності, сексуальної орієнтації, фізичних здібностей та економічного стану тощо. Після успішного вирішення певної проблеми цей підхід розширив до рівня проблематики подолання економічної нерівності як у локальних так і в глобальних вимірах.

Для окремих суб'єктів господарювання, інклюзивний розвиток – максимально збільшити можливості розвитку та зайнятості через високе економічне зростання прогресивної основи. Інклюзивне зростання економіки є передумовою для розвитку суспільства та є багатofакторним та багаторівневим процесом, оскільки її основа є економіка максимальної роботи та взаємодії всіх предметів.

В останні десятиліття проблеми зайнятості загострилися у країнах, що розвиваються. Підтвердження відзначеної масової міграції працездатного населення на півдні на північ від розвинених країн. По суті, проблема зайнятості є найбільш гострою соціальною проблемою, яка особливо важлива для функціонування національної економіки. А. Гриценко звертає увагу на взаємне відділення економічного та соціального процесу розвитку, що робить соціалізацію проблеми економіки, яка застосовується кожен раз на новому рівні ускладнень людського суспільства [2, с. 191]. Соціалізація проникає на роботу, що реалізується через нього, створює «силу інклюзивності», тобто залучення населення у сфері трудових відносин. Працевлаштування не тільки забезпечує відтворення населення, але також створює умови для особистого розвитку, а

також соціалізація виступає як найважливіший фактор нормативного функціонування та стабільності компанії, безперервності у її розвитку [1, с. 44].

Інклюзивне зростання принципово відрізняється від стандартного економічного зростання, оскільки воно має більш широкі цілі, ніж збільшення доходу та ВВП, і вимагає, щоб уряд активно працював над досягненням цих цілей, не припускає, що позитивні результати будуть автоматично починати зміщувати увагу на розвиток людини. Воно прагне збільшити участь та активну участь у економіці, а не лише результати розподілу. Зрештою, економічне зростання може діяти в деяких випадках таким чином, щоб більшість населення не відчувають себе кращого життя або навіть відчуті її погіршення. Цей розвиток є несправедливим. Не несправедливо до такого розвитку у поліпшенні життя населення в цілому відбувається в темпі, не порівнянним для збагачення невеликої групи людей. Пропорції є рівновагою та правою, якщо вони дотримуються законів архітекторів – така фундаментальна структура інтегральних систем, які адекватно суттєво побудовані відповідно до законів гармонії [3]. З 1960-х років частина третьої світових країн продемонструвало, що бідність та «недорозвинення» не обов'язково означає стагнацію і можуть супроводжуватися довгим кількісним збільшенням. Навіть «економічне диво» теперішнього та локомотива світової економіки є Китай, обсяг ВВП, останнє десятиліття яких зросла майже в чотири рази, не займає цю проблему. Наприклад, річний ріст ВВП у 2 % у Сполучених Штатах збільшується дохід на душу населення понад 12 % зростання економіки Китаю. Наприклад, Японія була більше 20 років у стані стагнації. Однак, ніхто не сумнівається, що вона дуже розвинена країна [4, с. 71]. Сьогодні програма розвитку Світового банку розглядає економічне зростання як «неминуче нестабільне», тобто воно не може тривати довгий час, не враховуючи соціальні та екологічні аспекти, і це зростання не є метою, а інструментом людського розвитку.

Це означає, що кількісне зростання може принести добробут лише за умови прийняття нестандартних рішень в сфері національної економічної політики. Причому, без таких змін і відповідного збільшення людського потенціалу темпи зростання неухильно знижуватимуться. Наразі вимір економічного розвитку перебазувався до оцінки рівня людського розвитку та суспільного добробуту. На основі цього й було прийнято у 2010 році десятилітню стратегію розвитку Європейського Союзу, яка спрямована на побудову «інтелектуальної, сталої та інклюзивної економіки». Відповідно було запропоновано інструменти моніторингу реалізації цієї стратегії й вимірювання соціального добробуту та прогресу.

Отже, ключовими моментами інклюзивного зростання є стратегічно важливі цілі не лише збільшення доходу (або ВВП), а всебічного розвитку людського капіталу, скорочення нерівності і бідності, активізації участі в суспільно продуктивній діяльності, отримання соціальної вигоди широкими верствами населення (особливо дітьми, жінками, людьми похилого віку), дбайливе використання природних ресурсів і захист навколишнього середовища.

Інклюзивне зростання економіки є передумовою гуманного розвитку суспільства, бо основою його є економіка максимальної зайнятості і взаємодії усіх суб'єктів. Сучасне громадянське суспільство неможливе без активного залучення всіх членів у різні види діяльності, поваги прав і свобод кожної окремої людини, забезпечення гарантій безпеки і рівноправності. В той же час реалізація концепції інклюзивного розвитку передбачає вимірювання його рівня в країні, аби виявити стримувальні фактори та обмеження, що перешкоджають досягненню стратегічної цілі – інклюзивному економічному розвитку економіки. Це також є вкрай важливим у контексті формування майбутніх стратегічних пріоритетів реформування, вибору державної політики та інструментів, що акцентуватимуть увагу на тих аспектах, які стануть пріоритетними напрямками стійкого та інклюзивного зростання.

Використання концепції інклюзивного розвитку повинно бути націлено на підвищення економічної конкурентоспроможності за рахунок підвищення продуктивності праці і збільшення обсягу виробництва продукції з доданою вартістю, забезпечення економічного динамізму і невразливості економіки перед зовнішніми потрясіннями; забезпечення загальних соціальних й економічних благ і можливості для працевлаштування, системи соціального захисту та права вести продуктивне життя шляхом інвестування в людський і соціальний капітал; підвищення соціальної безпеки та якості послуг для всіх верств суспільства.

Основний акцент державного регулюючого впливу повинен робитися на: заохоченні активних програм на ринку праці (особливо в інтересах молоді), розробці молодіжних гарантій та розширенні стабільної зайнятості серед молоді; підвищенні якості зайнятості (наприклад, в контексті збільшення кількості працюючих бідних) та розробці методології оцінки зростання зайнятості; залученні до співпраці таких соціальних партнерів, що допоможе полегшити працівникам перехід до трудового життя, підвищити шанси окремих осіб знайти роботу, сформувати відомості щодо професійних кваліфікацій і навичок, усуненні бар'єрів, що перешкоджають рівноправному доступу до найважливіших державних послуг, таких як освіта та охорона здоров'я, працевлаштування та інших можливостей.

Література:

1. Гайдар О. Праця та зайнятість – найважливіші фактори інклюзивного соціально-економічного розвитку / О. Гайдар // *Економічна теорія та право*, 2016. – № 4. – С. 35–48.
2. Гриценко А. Капіталізація и соціалізація економіки в ретроспективе и перспективе / А. Гриценко // *Методологія, теорія та практика соціал. аналізу сучас. Суспільства*, 2009. – Вип. 15. – С. 191–195.
3. Институциональная архитектура и динамика экономических преобразований / под. ред. д-ра экон. наук А. А. Гриценко. – Харьков : Форт, 2008. – 928 с.
4. Савельєв Ю. Б. Багатовимірна сучасність: соціальне включення в оцінці суспільного розвитку : монографія / Ю. Б. Савельєв // Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. – 447 с.